

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи *

 О. Б. Жильцов
« ____ » _____ 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА (ПЛЕНЕР)

для студентів
напрямів підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво*»,
6.020205 «Образотворче мистецтво» (за видами)
освітнього рівня першого (бакалаврського)

Київ – 2018

Розробник: Жиров Василь Володимирович, викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі: Жиров Василь Володимирович, викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка;
Крюкова Ганна Олексіївна, доцент кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 8 від «30» серпня 2018 р.

Завідувач кафедри

образотворчого мистецтва О.В.Школьна

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво»

«___» _____ 2018 р.

Гарант освітньо-професійної програми

023.00.01 «Образотворче мистецтво» Г. В. Кузьменко

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 023.00.03 «Декоративне мистецтво»

«___» _____ 2018 р.

Гарант освітньо-професійної програми

023.00.03 «Декоративне мистецтво» О. В. Коновалова

Робочу програму перевірено

«___» _____ 2018 р.

Заступник директора

з науково-методичної та навчальної роботи А. О. Таранник

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ІПБ), «___» 20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ІПБ), «___» 20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ІПБ), «___» 20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ІПБ), «___» 20__ р., протокол № __

1. ОПИС ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ (ПЛЕНЕРУ)

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	3/90	
Курс	4	
Семестр	7	-
Кількість змістовних модулів	1	
Обсяг кредитів	3	-
Обсяг годин, в тому числі:	90	-
Аудиторні	90	-
Модульний контроль	-	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	-	-
Форма семестрового контролю	залік	-

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ (ПЛЕНЕРУ)

Мета практики – закріплення теоретичних знань і практичних навичок із низки дисциплін блоку формування фахових компетенцій, отриманих під час їх опанування впродовж навчального року, розвиток творчої активності та ініціативи студентів, їх художньо-творчих уявлень про дійсність та естетичного сприйняття.

Завдання практики:

- Вивчення цілісного сприйняття натури з урахуванням тонового та кольорового стану освітлення середовища та просторового віддалення;
- Формування вмінь застосовувати в етюдах метод роботи кольоровими відношеннями;
- Формування вмінь створювати виразні композиційно-кольорові рішення в етюдах з натури;
- Формування навичок виконувати живописні етюди постаті людини та пейзажу.

У результаті проходження виробничої практики (пленеру) відповідно до освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво» формуються загальні та фахові компетентності:

Програмні компетентності	Код	Значення компетентності
Загальні компетентності	ЗК 1	Світоглядна: знання предметної області і розуміння специфіки професії; усвідомлення рівних можливостей з гендерних питань; здатність діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю; здатність бути критичним та самокритичним.
	ЗК 2	Громадянська: здатність діяти на підставі етичних суджень; здатність працювати у команді; уміння мотивувати людей і досягати спільних цілей; здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми незалежно від їх походження та особливостей культури при вирішенні питань будь-якого

		рівня складності; відповідально ставитися до своїх завдань і обов'язків.
	ЗК 3	Комунікативна: здатність до усного та письмового спілкування рідною мовою; здатність спілкуватися другою (іноземною) мовою; здатність до фахового спілкування з непрофесіоналами в галузі візуального мистецтва та художньої творчості.
	ЗК 6	Самоосвітня: здатність до самонавчання та самоосвіти як умови професійного самозростання та самовдосконалення.
	ЗК 7	Універсальна: здатність самостійно виявляти, висувати й вирішувати проблеми, планувати та розподіляти час; здатність застосовувати знання на практиці, приймати обґрунтовані рішення; готовність адаптуватися і діяти у нових ситуаціях, виявляти і брати на себе ініціативу, підтримувати та зміцнювати дух підприємництва, об'єктивно здійснювати самооцінку та оцінювати якість роботи інших.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1	Організаційна: здатність до організації та проведення творчих заходів мистецького спрямування; готовність до самостійної розробки та реалізації авторських проєктів у галузі художньої діяльності; здатність до співпраці з митцями та фахівцями інших спеціальностей в організації та виконанні оригінальних творчих проєктів у складі групи.
	ФК 2	Естетико-культурологічна: здатність до естетизації середовища та активної участі у соціокультурному житті; здатність виявляти художні знання, які відображають видову специфіку та взаємодію візуальних мистецтв; здатність до формування сучасного художньо-творчого мислення, застосування набутих знань на практиці.
	ФК 3	Особистісно-креативна: здатність до самостійного прийняття сміливих рішень, генерування нових оригінальних ідей для досягнення творчих цілей; здатність до самокритики задля бажання досягти успіху.
	ФК 4	Художньо-творча: здатність до самовираження у галузі: станкового живопису, вільної, друкованої та комп'ютерної графіки, художньої кераміки, текстилю.
	ФК 6	Практична: здатність застосовувати здобуті знання на практиці, розв'язувати складні задачі в галузі виставкової, галерейної, мистецької, викладацької діяльності

У результаті проходження виробничої практики (пленеру) відповідно до освітньо-професійної програми «Декоративне мистецтво» формуються загальні та фахові компетентності:

Програмні компетентності	Код	Значення компетентності
Загальні компетентності	ЗК 1	Світоглядна: здатність показати усвідомлення рівних можливостей і гендерних питань; здатність діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю.
	ЗК 2	Дослідницька: здатність спрямувати себе певним шляхом для досягнення важливих цілей, що зробить внесок в розвиток знань через наукові дослідження.
	ЗК 5	Креативність: здатність проявляти творчий підхід в розробці ідей і в досягненні цілей досліджень.

	ЗК 6	Вирішення проблем: здатність справлятися зі стресом і ефективно вирішувати практичні завдання; здатність до конструктивної критики й самокритики
	ЗК 7	Самоосвітня: Здатність працювати самостійно, розробляти стратегії та керувати часом. Здатність скеровувати зусилля, поєднуючи результати досліджень та представляти результат вчасно.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1	Базові загальні знання технік, матеріалів та інструментів рисунка, живопису, графіки.
	ФК 2	Базові знання законів і правил композиції. Володіти законами композиції під час виконання творчої роботи у галузі декоративного, образотворчого мистецтва.
	ФК 3	Володіти образно-асоціативною мовою при створенні художнього образу, демонструвати розвинену творчу уяву.
	ФК 6	Мати практичні навички використання відповідного технічного устаткування в творчих майстернях.
	ФК 11	Організаційні навички. Здатність до співпраці з митцями та іншими фахівцями; здатність до виконання творчих проєктів у складі групи на толерантних засадах.
	ФК 13	Здатність до навчання. Здатність шляхом самостійного навчання освоїти нові області, техніки й технології; використовуючи здобуті знання.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ВИРОБНИЧОЮ ПРАКТИКОЮ (ПЛЕНЕРОМ)

У результаті проходження практики студент повинен вивчити:

- Методи ведення творчого процесу художника;
- Методи пошукових ескізів, композиційних рішень живописних творів.

У результаті проходження практики студент повинен виконати:

- Визначену програмою кількість живописних етюдів у техніці олійного живопису;
- Підготувати звітну експозицію з пленерних робіт та пакет звітної документації.

Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво»:

Код	Значення програмного результату
ПРН 1	Здатність діяти в соціумі з урахуванням світоглядних орієнтирів інших членів суспільства, організувати самостійне навчання і працю.
ПРН 2	Здатність усвідомлювати власну причетність до традицій і цінностей національної культури, спрямовувати власну творчість на актуальні проблеми соціуму, дотримуватися етичних принципів у професійній діяльності.
ПРН 3	Володіння методами міжособистісних комунікацій, дотримуючись норм толерантності. Здатність до творчого та професійно-ділового спілкування із застосуванням фахової термінології.
ПРН 6	Здатність до навчання та самостійної науково-дослідної діяльності
ПРН 9	Уміння використовувати характерні особливості художньо-образної мови різних видів та жанрів візуального мистецтва, розуміння зв'язків образотворчого мистецтва з іншими видами мистецтва, природним і культурним середовищем життєдіяльності людини.

ПРН 10	Уміння генерувати та втілювати нові оригінальні ідеї для досягнення творчих цілей. Готовність підвищити рівень власних професійних компетентностей, вивчати досвід роботи провідних зарубіжних та українських митців.
ПРН 13	Здатність розвивати в собі задатки керівника у співпраці з членами творчого колективу, спрямовувати діяльність команди на виконання поставлених завдань, досягнення задуму та мети мистецького проекту.
ПРН 14	Готовність реалізовувати на практиці власну концепцію творчого проекту, спираючись на передовий досвід вітчизняних і зарубіжних митців, здатність застосовувати набуті теоретичні та практичні знання і навички.
ПРН 15	Володіння фаховою термінологією, методами та прийомами професійної діяльності, здатність відповідати за результати своєї праці.
ПРН 17	Здатність взаємодіяти з оточуючим соціальним середовищем, будувати партнерські стосунки на засадах толерантності, взаємоповаги та співтворчості.

Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Декоративне мистецтво»:

Код	Значення програмного результату
ПРН 1	Здатність усвідомлювати власну причетність до традицій і цінностей національної культури, спрямовувати власну творчість на соціальні проблеми, дотримуватися етичних принципів у професійній діяльності.
ПРН 2	Здатність продемонструвати базові знання та розуміння основ декоративного та образотворчого мистецтва: законів композиції, колористики, пластики і пропорцій об'ємів та фігур на площині та в просторі.
ПРН 3	Здатність продемонструвати на практиці набуті знання шляхом виконання творчої роботи в галузі декоративного і образотворчого мистецтва (живопис, графіка, скульптура) з урахуванням спеціалізацій (художня кераміка, дизайн ювелірних виробів)
ПРН 5	Здатність до навчання й самостійної науково-дослідної діяльності, здатність вести самостійну дослідницьку діяльність у галузі мистецтва на базі отриманих знань з фахових дисциплін
ПРН 6	Уміння виконувати оригінальні творчі проекти, проводити майстер-класи.
ПРН 7	Уміння використовувати характерні особливості художньо-образної мови різних видів та жанрів мистецтва, розуміння зв'язків образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва з іншими видами мистецтва, природним і культурним середовищем життєдіяльності людини.
ПРН 8	Здатність вести креативну мистецьку діяльність. Уміння генерувати та втілювати нові оригінальні ідеї для досягнення творчих цілей. Готовність підвищити рівень власних професійних компетентностей, вивчати досвід роботи провідних зарубіжних та українських митців.
ПРН 9	Уміння працювати з матеріалами та інструментами, що забезпечують високу фахову якість виконання творів декоративного і образотворчого мистецтва
ПРН 11	Здатність до творчого та професійно-ділового спілкування із застосуванням фахової термінології.
ПРН 12	Уміння реалізовувати на практиці власну концепцію творчого проекту, користуючись передовим досвідом зарубіжних і вітчизняних колег.
ПРН 14	Оволодіння робочими навичками працювати самостійно (дипломна робота), або в творчій групі (участь у виставкових проектах), уміння отримати результат в рамках обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність та унеможливлення плагіату.

4. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ (ПЛЕНЕРУ)

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль I. Практична робота практиканта							
Установча конференція	2	2					
Тема 1. Тривалі етюди фігури (дві постановки)	20			40			
Тема 2. Етюди пейзажу	20			46			
Звітна конференція	2	2					
Модульний контроль							
Разом							
Підготовка та проходження контрольних заходів							
Усього	135	4		86			

5. РОБОЧА ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ (ПЛЕНЕРУ)

Установча конференція (2 год.)

Ознайомлення з вимогами, програмою практики, особливостями техніки безпеки під час позааудиторної роботи, з вимогами до практиканта та задачами, які мають бути вирішені під час проходження практики. Перелік завдань для виконання практики.

Ознайомлення з місцем і часом проведення. Ознайомлення з програмою виробничої практики (пленеру), завданнями практики, матеріалами, інструментами. Ознайомлення з системою розрахунку рейтингових балів.

ТЕМА 1. Тривалі етюди фігури (дві постановки) (40 год.)

Розмір: 80x60 см.

Матеріал: полотно, олія.

Мінімальний обсяг: 2 етюди.

Виконуються два етюди фігур в різних умовах освітлення: в тіні і на сонце. В етюдах необхідно переконливо передати колірний вплив пленеру на фігуру: зміни предметного кольору тіла людини та одягу під впливом світлоповітряного середовища. Обов'язково повинна бути виявлена різниця між станами.

В етюді фігури на сонці важливо правильно взяти різницю між теплим кольором освітлення і більш холодними тінями. Сильне сонячне світло буде створювати активні рефлекси.

На колір фігури, що в тіні, вплив пленеру також буде значним. Якщо модель малюють в похмурий день на відкритому місці, найбільш активно на неї буде впливатиме холодний колір неба, а якщо модель знаходиться в тіні дерева, основним буде вплив зелені.

ТЕМА 2. Етюди пейзажу (46 год.)

Розмір: 60x80 см., 60x50 см.

Матеріал: полотно, олія.

Мінімальний обсяг: 4 етюди.

Виконуються різноманітні пейзажі: великі і невеликі, короточасні і тривалі, з будівлями, з стафажем і без. У кожному пейзажі потрібно намагатись вловити і передати настрій, який завжди існує в натурі. Важливо робить небайдуже, намагаючись відчувати закладену в пейзажі красу.

Обов'язково треба написати довготривалий етюд (не менше ніж в два сеанси). Його повинні відрізнити не тільки більш великі розміри, більш детальне опрацювання, але і продуманість, завершеність композиції, переконливе, тонке колористичне рішення.

Але і короткострокові пейзажі на старших курсах повинні відрізнитися точним композиційним і колористичним рішенням, міцним малюнком, умінням зробити відбір деталей.

В етюдах має в повній мірі проявитися вміння писати і малювати одночасно, тобто писати, уточнюючи і удосконалюючи малюнок.

Звітна конференція (перегляд) (2 год.)

Звіт з практики проходить у формі перегляду робіт, що проводиться комісією у складі завідувача кафедри та викладача, що керує практикою студентів другого курсу. Оцінка за практику виставляється у 7-му семестрі з урахуванням рейтингових балів за видами діяльності. Крім творчого перегляду здійснюється ще й колективна форма підведення підсумків практики – підсумкова конференція, на якій аналізуються позитивні і негативні аспекти роботи під час практики.

Студенти, які не виконали програму практики, за наявності поважної причини направляються на практику повторно, у вільний від навчання час.

МІСЦЕ І ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ (ПЛЕНЕР)

1. Виробнича практика (плер) проводиться у Києві, а також у культурно-історичних осередках за межами м. Київ:

- русанівська набережна;
- парк «Перемоги»;
- Голосіївський парк імені Максима Рильського;
- Співоче поле;

2. Практика передбачає:
- Роботу на відкритому повітрі на вулицях, у парках міста, а також інших культурно-історичних осередках м. Київ;

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№	Вид діяльності	Максим. кількість балів за одиницю	3 семестр	
			К-сть один.	Всього балів
1	Тривалі етюди фігури (дві постановки)	25	2	50
2	Етюди пейзажу (4 етюди)	25	4	100
6	Оформлення робіт для перегляду	5	1	5
Максимальна кількість балів за семестр			155	
Коефіцієнт визначення успішності			1,55	
Підсумковий рейтинговий бал			100	

Критерії оцінювання кожної роботи

№ п/п	Критерії оцінювання	Кількість балів
1	Відповідність завданню (обсяг, розмір, матеріал)	5
2	Композиційне рішення	5
3	Передача пропорцій, конструктивна побудова	5
4	Передача об'єму, просторове рішення	5
5	Колерне та тонове рішення	5
	Разом	25

6.2. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

У 7 семестрі семестровий контроль з виробничої практики (пленер) проводиться у формі підсумкового модульного контролю (заліку), який виставляється, як сума балів за всі форми роботи протягом практики.

6.3. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

Семестровий контроль навчальної діяльності студента з виробничої практики (пленер) проводиться у вигляді обов'язкового перегляду творчих практичних робіт, виконаних студентом у процесі навчальної діяльності протягом практики.

6.4. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Гаптилл А. Л. Работа пером и тушью / Пер. с англ. А. Ф. Зиновьев; Худ. обл. М. В. Драко. – Мн.: ООО «Попурри», 2001. – 256 с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/2793/>)
2. Грегори Н. Живопись маслом / Ноэль Грегори; пер. с англ. С. Кормашовой. – М.: Изд. дом «Кристина – новый век», 2005. – 51 с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/1139/>)
3. Сandomirский С. Начала теории живописи. – Электронный ресурс. – Режим доступа: http://samlib.ru/s/sandomirskij_s/nachala-teorii-zhivopisi.shtml
4. Фрэнкс Д. Рисунок карандашом / Джин Фрэнкс; пер. с англ. Е. Ильиной. – М.: АСТ: Астель, 2007. – 63 [1] с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/1137/>)
5. Чинь Ф.Д.К. Архитектура: форма, пространство, композиция / Ф. Д. К. Чинь. – М.: Астрель, 2005. – 399 с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/2753/>)

Додаткова:

6. Баррас Дж. Свет в акварели/Дж. Баррас. – М.: Кристина, 2005. – 48 с.
7. Волков Н. Цвет в живописи. – Электронный ресурс. – Режим доступа: <http://www.bibliotekar.ru/cvet-zhivopisi/1.htm>
8. Джонсон К. набросок и рисунок/К. Джонсон. – Минск: Попурри, 2011. – 117 с.
9. Жабинский В. Рисунок: Учебное пособие / В.Жабинский, А. Винтова. – М.: НИЦ ИНФРА-М, 2014. – 256 с.
10. Ковалев В. Золотое сечение в живописи/Ф. Ковалев. – К.: Выща школа, 1989. – 144 с.
11. Ольмедо С. Как писать пастелью/С. Ольмедо. – М.: АРТ-родник, 2001. – 121 с.
12. Смирнов Г. Рисунок и живопись пейзажа/Г. Смирнов, А. Унковский. – М.: Просвещение, 1965. – 59 с., ил.
13. Смит С. Полный курс рисунка и живописи/С. Смит, П. Монахен. – М.: ДжИ Фабби Эдишинз, 2007. – 34 с., ил.
14. Тютюнник В. Материалы и техника живописи/В. Тютюнник. – М.: М.В.Шевчук, 2009. – 216 с.